

Editorial

MŽP: Klimatu pomohou úspory a obnovitelné zdroje

Téměř třicet legislativních a exekutivních úkolů, jejichž cílem je snížení emisí skleníkových plynů, obsahuje politika ochrany klimatu. Dokument, který posílá ministr životního prostředí Ladislav Miko do veřejného připomínkového řízení, počítá např. se zavedením další uhlíkové daně, vytvořením plánu pro snižování emisí oxidu uhličitého v průmyslu, zavedením práva provozovatele bioplynové stanice na připojení k rozvodné síti a garanci cen. Plán počítá i s větší podporou pěstování biomasy. Většina z úkolů je datována na rok 2010. Základ politiky ochrany klimatu tvoří sada opatření pro hospodářská odvětví. V energetice lze podle autorů dokumentu ušetřit ročně 13 mil. tun emisí CO₂ díky vyššímu využití obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a tepla a výrobě proudu ze zemního plynu. Spotřebitelé v domácnostech a komerční sféře jsou pak snížením energetické náročnosti budov a úspornějšími spotřebiči včetně osvětlení schopni snížit emise o 6 mil. tun. Hospodárnějším nakládáním s teplem a elektrickou energií v průmyslu lze emise snížit o 4 mil. tun. Další potenciál představuje rostoucí efektivita vozidel, opatření v zemědělství a zalesňování. Návrh podle Mika ukazuje, že Česko je schopno snížit emise skleníkových plynů o 28 mil. tun ročně, tedy do roku 2020 o jednu pětinu ve srovnání s rokem 2005. Oproti roku 1990 tak může skleníkové emise do roku 2020 snížit o 40 %, a to

za přijatelných nákladů a bez výstavby nového jaderného zdroje, uvedl Miko.

Koncepce tak směřuje proti nové energetické politice, kterou nedávno zveřejnilo ministerstvo průmyslu a obchodu. Miko chce, aby se o obou koncepcích diskutovalo souběžně. Podle Mika oba dokumenty vycházejí ze závěrů tzv. Pačesovy komise – zatímco ministerstvo průmyslu se soustředilo na bezpečnostní aspekty, ministerstvo životního prostředí zohlednilo evropské cíle snižování skleníkových plynů. Oba dokumenty by podle ministra měly být projednávány společně, u obou by měly být posouzeny také vlivy na životní prostředí. Návrh MŽP už procesem SEA prochází. Miko předpokládá, že by mohl být vládou přijat koncem roku. Finance na opatření mají podle ministerstva též z prodeje emisních povolenek. Využita by tak podle

návrhu měla být minimálně polovina výnosů z dražeb.

Potenciál úspor je podle klimatické koncepce velký. Vedle průmyslu a domácností by měly začít šetřit i státní a veřejné instituce. Návrh např. doporučuje, aby v každém kraji a větším městě začal pracovat tzv. energetický manažer a města a regiony by měly zpracovávat své energetické plány. Novelizována by měla být vyhláška o energetické náročnosti budov. Součástí jsou plány na informační kampaně, návrhy na jednodušší financování projektů obnovitelných zdrojů a opatření v dopravě.

skytne stát. „Příprava na sanaci skládky běží podle plánu,“ řekl Jež. Měsíce už v Pozdřátkách funguje zařízení na čištění vytékající vody. Dokončen je i projekt na sanaci a Diamo na něj nyní žádá o evropskou dotaci. Podle plánu by stavební práce měly být prováděny od dubna 2010 do srpna 2012. Uložený odpad bude zcela vytěžen a odvezen k odborné likvidaci. Skládku u Pozdřátek byla zprovozněna v roce 1994. Uloženo na ni bylo kolem 30 tisíc tun odpadů a v roce 1996 zhruba 10 tisíc tun zelené skalice. Pravděpodobně kvůli narušené

(Pokračování na stránce 2)

Odpady

Sanace skládky v Pozdřátkách vyjde na půl miliardy

Sanace skládky nebezpečných odpadů v Pozdřátkách na Třebíčsku bude podle projektu stát přes půl miliardy korun. Konečná cena vzejde z výběrového řízení na dodavatele, které se státní podnik Diamo chystá vyhlásit v listopadu. Zahájení sanačních prací je plánováno na jaro příštího roku, řekl ředitel podniku Jiří Jež. Skládku v Pozdřátkách je na prvním místě seznamu kontaminovaných míst kraje Vysočina. Diamo letos skládku odkoupilo za 23 mil. Kč od italsko-lucemburské firmy Logika na základě rozhodnutí vlády. Záchrané práce by měla z 90 % zaplatit unie, zbývající část peněz po-

skytne stát. „Příprava na sanaci skládky běží podle plánu,“ řekl Jež. Měsíce už v Pozdřátkách funguje zařízení na čištění vytékající vody. Dokončen je i projekt na sanaci a Diamo na něj nyní žádá o evropskou dotaci. Podle plánu by stavební práce měly být prováděny od dubna 2010 do srpna 2012. Uložený odpad bude zcela vytěžen a odvezen k odborné likvidaci. Skládku u Pozdřátek byla zprovozněna v roce 1994. Uloženo na ni bylo kolem 30 tisíc tun odpadů a v roce 1996 zhruba 10 tisíc tun zelené skalice. Pravděpodobně kvůli narušené

(Pokračování na stránce 2)

Krátce

Veto novely o posuzování vlivů

Prezident Václav Klaus vetoval novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, normu vrátil sněmovně. Úprava má účastníkům řízení dovolit odvolat se k soudu tak, jak je tomu v dalších zemích EU. Novelu po ČR požaduje Evropská unie. Ve zdůvodnění, proč mají poslanci normu ještě jednou posoudit, Klaus uvádí, že změna představuje nepřijatelný průlom do dosavadní koncepce soudnictví.

Více peněz na ekologické škody

Vláda schválila navýšení garancí o více než 210 mil. Kč na odstranění starých ekologických zátěží v podniku Lučební závody Draslovka, společnosti Komasa a společnosti ČSAP. Výše původně stanovených garancí neumožňuje podle MF v těchto případech úplně odstranit ekologické škody vzniklé před privatizací tak, jak se stát smluvně zavázal. „Hrozí proto soudní spory a při nepokračování sanačních prací také znehodnocení dosud vynaložených prostředků státu,“ uvedlo MF.

Miliarda na čištění odpadů

Obce z Vysočiny a jižní Moravy dostanou z EU miliardu korun na přestavbu čistíren odpadních vod a kanalizací. Financování druhé etapy projektu Ochrana vod povodí řeky Dyje s náklady přes 1,7 mld. Kč schválila Evropská komise. Díky této investici selepší čištění odpadních vod v 15 městech a obcích pěti okresů Vysočiny a Jihomoravského kraje. Stavební práce by měly probíhat od jara 2010 do konce roku 2012.

Soutěž Česká biopotravina roku

Tuzemští producenti biopotravin se mohou zúčastnit soutěže Česká biopotravina roku. Zájemci o letošní osmý ročník musejí své přihlášky poslat nejpozději do 31. prosince prostřednictvím formuláře na stránkách www.biopotravinaroku.cz.

Více vysloužilého elektra

Množství vysloužilých elektrospotřebičů, které od obyvatel převezme k recyklaci a ekologické likvidaci nezisková společnost Elektrowin, se v letošním roce zřejmě opět zvýší. V posledních třech letech stoupl vždy o třetinu. Loni firma odebrala 21 200 tun starých přístrojů, za osm měsíců letošního roku jich je už 18 500 tun.

(Pokračování ze stránky 1)

fólii či netěsnosti hrázce začala ze skládky do potoka unikat dešťová voda znečištěná kyselinou sírovou a těžkými kovy. Od roku 1997 je skládka mimo provoz. O dva roky později byl na vlastníka skládky, jímž v té době byla třebičská společnost DEP POZ, vyhlášen konkurz. Vláda rozhodla v roce 2002 o uvolnění

80 mil. Kč na sanaci skládky, konkurzní správce ji však prodal zahraniční společnosti ICKM Real Estate. Vlastníci se dál měnili. Předloni ministerstvo životního prostředí souhlasilo se sanací skládky bez dalšího rozšíření a provozu. Podle projektu, který připravilo Diamo, se náklady na likvidaci skládky odhadují na 512 mil. Kč bez DPH.

MŽP je pro placení spaloven z veřejných peněz

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) navrhuje vládě, aby zrušila mnohaletý zákaz podpory výstavby nových spaloven komunálního odpadu ze státních prostředků. Počítá, že investoři využijí na financování projektů evropský operační program Životní prostředí. Stavba moderní spalovny stojí 2,5 mld. Kč, zařízení na energetické využití odpadů na 3 až 5 mld. Kč. Zvýšením počtu spaloven, které budou zároveň vyrábět teplo, chce úřad omezit skládání biologicky rozložitelného komunálního odpadu, a splnit tak požadavky EU.

Česko zatím neplní evropskou směrnici, podle které by měl podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu v roce 2010 činit nejvíc 75 %, v roce 2013 nejvíc 50 % z hmotnosti celkového množství tohoto druhu odpadu

vzniklého v roce 1995. V roce 2007 činil tento podíl 127 %. V důsledku neplnění směrnice je Česko vystaveno sankcím ze strany Evropské komise, uvádí důvodová zpráva ministerstva, kterou má ČTK k dispozici.

Výstavbu spaloven ČR nepodporovala mimo jiné kvůli riziku dovozu odpadu ke spalování ze zahraničí. Omezit přeshraniční přepravu odpadů podle ministerstva nově umožňuje směrnice o odpadech. Podle výkladu ministerstva dovoluje Česku zakázat přeshraniční přepravu odpadů určených ke spalování klasifikovanému jako energetické využití do doby, než bude vybudována dostatečná síť zařízení

energetickému využívání tuzemského odpadu. Díky tomuto zakazu budou přednostně spalovány odpady vyprodukované v Česku.

V současné době jsou v Česku v provozu tři zařízení na energetické využití komunálních odpadů, a to v Praze, Brně a Liberci. V roce 2007 v nich bylo spáleno 390 tisíc tun komunálního odpadu, což činí 60,5 % jejich kapacity. Zbývá kapacita byla vyplněna energetickým využitím ostatních odpadů. V současné době pokrývají spalovny komunálních odpadů svou

kapacitou 10 % vytvářeného domácího odpadu.

Podmínky čerpání evropských peněz pro energetické využití a zařízení na mechanicko-biologickou úpravu komunálních odpadů se ministerstvo chystá zveřejnit v listopadu, kdy předpokládá otevření první výzvy pro registraci projektových žádostí.

Rozhodnutí zřejmě přivítá např. Ostrava. Chystá stavbu první spalovny odpadu na severu Moravy, která si vyžádá zhruba 5 mld. Kč, ale dosud neměla možnost získat na záměr evropské dotace. Krajské integrované centrum nakládání s odpady by mělo vzniknout do roku 2015 v bývalém areálu dolu Barbora na Karvinsku. Jeho součástí bude spalovna odpadu, sedm překládacích stanic a sběrných dvorů. Ve spalovně se energeticky využije téměř 200 tisíc tun směsného komunálního odpadu ročně. Teplo, které spalováním vznikne, chce odebírat společnost Dalkia Česká republika.

Kovohutě Příbram recyklují polypropylen z baterií

Kovohutě Příbram letos uvedly do provozu novou technologii na recyklaci polypropylenu z vyřazených baterií. Ročně tímto způsobem mohou získat 500 až 1000 tun suroviny vhodné pro další zpracování. Náklady na projekt dosáhly 15,3 mil. Kč. Návrh investice je tři roky, řekl ředitel divize recyklace Zdeněk Kunický.

Příbramské kovohutě v roce 1997 uvedly do provozu šachtovou pec na zpracování celých baterií včetně jejich krabic. Nyní už umějí polypropylenovou krabici z odpadu vytřídit a dál zpracovat. Tento projekt připravovaly od roku 2006 a dva roky hledaly vhodné řešení. V současné době baterie drtí a ve speciálním zařízení oddělí zbytky krabice od kovového koncentrátu, který se zpracuje v šachtové peci. Zbytky plastové krabice se pak recyklují. Ze

získaného polypropylenu se může opět vyrobit obal baterie nebo se může použít na výrobu jiných umělohmotných součástí. V současnosti se takto získaná surovina prodává do Německa.

Kovohutě Příbram už ale připravují linku, která bude polypropylen z krabic čistit, drtit a převádět do prodejné formy použitelné pro další výrobu. Do provozu by měla být uvedena v květnu příštího roku a bude stát 5 mil. Kč. Polypropylen patří do skupiny nejběžnějších plastů, používá se v mnoha odvětvích potravinářského a textilního průmyslu a v laboratorních vybaveních.

Kovohutě Příbram jsou zpracovatelem odpadů s obsahem olova, cínu, drahých kovů a elektroodpadu. Vykupují a recyklují také odpady z autovraků jako katalyzátory, kabely, cívky či plošné spoje.

V kauze Libčeves žádné stíhání

V kauze dovozu odpadů z Německa do Libčevsi na Lounsku před třemi lety nebude nikdo potrestán, státní zástupce zastavil trestní stíhání. Policie původně vyšetřovala 31 lidí, obviněno bylo nakonec devět z nich. Jednatele jedné z dopravních firem, které se na dovozu odpadu údajně podíleli, státní zástupce i obžaloval. Po vyhodnocení právních nesrovnalostí a na základě posudku německé strany bylo ale trestní stíhání všech osob zastaveno. Zastavení trestního stíhání může zrušit Nejvyšší státní zastupitelství. Několik tisíc tun smetí leželo v Libčevsi v areálu bývalého kravína a několikrát hořelo. Obec se definitivně zbavila veškerého nelegálně navezeného odpadu z Německa v květnu 2006.

Dětenice staví kanalizaci a čistírnu

Obec Dětenice na Jičínsku začala v minulých dnech stavět novou kanalizaci a čistírnu odpadních vod zhruba za 75 mil. Kč. Stavba by měla po dokončení v květnu 2012 výrazně zlepšit životní prostředí v regionu.

Sanace po těžbě uranu

Zakázku státního podniku Diamo na výstavbu chemického provozu dekontaminační stanice ve Stráži pod Ralskem na Českolipsku získalo sdružení stavebních firem Syner, OHL ŽS, Metrostav a Geosan Group. Hodnota zakázky je bez DPH 1,37 mld. Kč. Stavba je součástí likvidace následků chemické těžby uranu.

Největší sluneční elektrárna v SR

Největší sluneční elektrárna na Slovensku s výkonem 1 MW by měla do konce listopadu zahájit zkušební provoz. Zařízení vyrostlo u obce Buzitka v okrese Lučenec. Konstrukce na solární panely chce investor Buzitka Solar osadit do poloviny listopadu a za další dva týdny by měla být elektrárna dokončena.

ČEZ: 234 GWh elektřiny z biomasy

Energetická skupina ČEZ vyrobila za letošní první tři čtvrtletí v domácích elektrárnách spalováním biomasy více než 234 gigawatthodin elektřiny. To je přibližně stejně jako za stejné období roku 2008. Za celý loňský rok ČEZ v Česku z biomasy vyprodukoval téměř 327 GWh elektřiny.

Prodá PPF libereckou spalovnu?

Jediná soukromá spalovna komunálních odpadů v Česku změní majitele. Skupina PPF Partners prodává po sedmi letech 100 % akcií společnosti Termizo, která postavila a provozuje spalovnu ve stotisícovém Liberci, informovala Mladá fronta Dnes, které to potvrdily dva na sobě nezávislé zdroje ze spalovny a firmy MVV Energie. Ta je jedním z uchazečů o koupi. PPF nechce prodej komentovat.

Ekologie

Lhůta pro cenové nabídky v ekotendru se posouvá

Termín na podání cenových nabídek zájemců o obří státní zakázku na likvidaci ekologických škod za více než 100 mld. Kč se posouvá až na příští rok, datum zatím ovšem nebylo stanoveno, informoval mluvčí ministerstva financí Ondřej Jakob. Poslancům to řekl i ministr Eduard Janota v rozpravě nad návrhem státního rozpočtu. Důvodem je rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) o vrácení konsorcia PPF do soutěže, proti kterému se MF nehodlá odvolávat. Dosud se počítalo s termínem 2. listopadu. „O dalším postupu (zejména o stanovení nové lhůty pro podání nabídek) MF rozhodne, až ÚOHS definitivně rozhodne ve věci podání dalších dvou uchazečů – konsorcia DEMA a konsorcia PD,“ řekl Jakob. Podle něj by se tak mohlo stát zhruba do jednoho měsíce.

V první instanci ÚOHS potvrdil, že MF při vyloučení uchazečů postupovalo správně. Pakliže tyto uchazeči nepodají proti rozhodnutí ÚOHS rozklad, obě rozhodnutí nabudou právní moci. V případě, že by uchazeči do řízení byli vráceni, ministerstvo podle Jakoba stanoví termín tak, aby zájemci měli možnost se včas znovu zapojit do průběhu zadávacího řízení a včas připravit své cenové nabídky. „Za této situace mohu velmi zodpovědně tvrdit, že vláda premiéra Fischera nebude vyhodnocovat tuto superekologickou zakázku,“ prohlásil Janota. První nabídky podle něj dorazí až 30. června 2010. Ministr financí pak bude muset do tří

měsíců podepsat nabídku s nejnižší cenou. Původně postoupily do druhého kola obří státní zakázky tři firmy z šesti uchazečů, konkrétně uspěly společnosti Geosan Group, Marius Pedersen Engineering a Environmental Services. ÚOHS pak na počátku října vrátil do hry i konsorcium PPF, když zrušil jeho vyloučení ministerstvem financí. Kritici soutěže tvrdí, že tendr může připravit státní kasu o desítky miliard korun. Bývalý vicepremiér Martin Bursík míní, že ekologická zakázka je výrazně předražená. Podle něj je rozdíl mezi tím, co by stačilo, a s čím počítá MF, 75 mld. Kč. Exministr životního prostředí uvedl, že sanace zamořené půdy by vyšla jen na 40 mld. Kč, a ne na 115 mld. Kč. Tendr kritizovala i organizace Transparency International a Hospodářská komora ČR.

Bursík změnu v postoji ministerstva uvítal. Ocenil Janotu i za to, že chce spolupracovat s resortem životního prostředí a je ochoten nechat znovu auditem prověřit rozsah zakázky. MF již dříve uvedlo, že se díky tendru podaří částku na odstranění ekologických závazků státu, které vznikly před rokem 1992, snížit. Pokud by se ekologické škody odstraňovaly podle současné praxe, tedy zadáváním jednotlivých zakázek, nestihl by stát do roku 2015 dostat svým závazkům. Stát přitom vlastníkům zamořených území slíbil, že jim odstranění škod zaplatí. Závazek je právně vymahatelný a při jeho nesplnění hrozí žaloby nebo arbitráže.

Pro dostavbu Temelína a Dukovan čtyři pětina Čechů

Dostavbu tuzemských jaderných elektráren podporují více než čtyři pětina Čechů, vyplývá z průzkumu společnosti SANEP. Dostavba Temelína a Dukovan je součástí návrhu vládní energetické koncepce. Podle stejného průzkumu většina lidí odmítá obnovení těžby uranu, s nímž také návrh koncepce počítá. Pro výstavbu zcela nového jaderného zdroje po roce 2050, kterou odmítají ekologové i část politiků, jsou dvě třetiny obyvatel. Dvě tuzemské jaderné elektrárny nyní vyrábí zhruba třetinu tuzemské elektřiny. SANEP prováděl průzkum letos 18. až 21. října, účastnilo se ho 4370 lidí ve věku 18 až 69 let. Statistická chyba u uvedené skupiny obyvatel se podle firmy pohybuje kolem 2,5 procentního bodu. S návrhem vládní koncepce vyjádřilo souhlas 82 % dotázaných. S dostavbou elektráren souhlasí 83 % respondentů. Podle průzkumu společnosti STEM, jehož výsledky byly zveřejněny začátkem letošního dubna, je pro dostavbu Temelína 77 % lidí. V roce 2004 to podle STEM bylo zhruba 53 % Čechů. Příznivců dostavby tak postupně přibývá.

Z výsledků průzkumu společnosti SANEP dále vyplývá, že podle 94 % dotázaných by měla být ČR energeticky nezávislou a zcela soběstačnou zemí. Na ztrátu soběstačnosti v příštích letech upozorňují odborníci, kteří často vidí řešení právě v rozšíření jaderných zdrojů a prolomení limitů těžby uhlí, mluví se i o obnově těžby uranu v Podještědí. S tím podle SANEP souhlasí 27 % dotázaných, proti je 61 % respondentů. Obnovení těžby uranu podle ekologů energetickou krizi nevyřeší. Podle nich je to záminka těžařské lobby. Těžba bude znamenat další škody na přírodě. V Podještědí se uran těžil od konce 60. let v Hamru na Jezeře a ve Stráži pod Ralskem, vytěžilo se ho tam kolem 25 tisíc tun, což představovalo čtvrtinu produkce Česka. Podle odhadů tam v zemi leží asi 115 tisíc tun. Vytěžít by bylo možné asi polovinu, při současných cenách to představuje obchod za 90 až 100 miliard. Další ložiska jsou v Kotli i v nedaleké Loužnici nebo Břevništi. Jediným místem ve střední Evropě, kde se uran ještě těží, je Rožná na Žďársku. Tam jsou zásoby na tři až pět let.

Morkovice postaví kompostárnu

Morkovice-Slížany na Kroměřížsku připravují v příštím roce stavbu kompostárny, která by měla být umístěna za městem na bývalém letišti ve směru na obec Pornice. Náklady činí 5,5 mil. Kč, radnice hodlá získat 90 % této sumy z fondů Evropské unie. Kompostárna bude poté sloužit celému mikroregionu Morkovsko.

Kdo rozhodne o koncepci?

Státní energetickou koncepci by v budoucnu mohla na návrh vlády schvalovat také Poslanecká sněmovna. Dosud ji schvalovala pouze vláda. Sněmovna v prvním čtení podpořila návrh ČSSD, který tuto pravomoc přesouvá. Je to již třetí pokus sociálních demokratů o takovouto změnu, předchozí dva dopadly neúspěšně. Předseda sněmovního podvýboru pro energetiku a zpravodaj k návrhu Jan Špika navrhl novelu zákona zamítnout. Návrh na zamítnutí ale neprošel. Nyní se předlohou bude zabývat příslušný sněmovní výbor.

Dřevěný dům 2010

V Ostravě byl vyhlášen třetí ročník architektonické soutěže Dřevěný dům 2010. Architekti se do něj mohou přihlásit nejen se svými návrhy nízkoenergetických rodinných domů, ale nově v soutěži přibyla také kategorie již realizovaných energeticky úsporných rodinných domů, které vznikly v letech 2007–2009, řekl výkonný ředitel Nadace dřevo pro život Jan Řezáč. Sedmičlenná odborná porota složená převážně z architektů bude hodnotit nejen architektonickou a výtvarnou stránku, ale např. i dispoziční a funkční řešení nebo investiční náročnost. Do soutěže je možné se přihlásit do 6. ledna. Výsledky budou vyhlášeny 25. února na Veletru Dřevostavby v Praze.

Dvě pětiny proti regulaci žárovek

Dvě pětiny české veřejnosti nesouhlasí s nařízením EU, podle něhož byl v zemích unie zakázán prodej klasických stowattových žárovek a postupně by se měly tyto žárovky přestat zcela prodávat. Naopak čtvrtina je přesvědčena o správnosti této legislativní změny. Vyplývalo to z průzkumu společnosti Factum Invenio. Jedenačtyřicet procent Čechů přitom přiznává, že doma svítí téměř výhradně klasickými žárovkami. Zhruba vyrovnaný počet úsporných a klasických žárovek má doma 36 % lidí. Úsporné žárovky převažují v domácnostech 19 % občanů.

Nádoby na odpad v domech

Brněnská radnice chce v centru města rozšířit možnosti třídění odpadu. Kontejnery na papír a PET láhve bude umísťovat do bytových domů. Majitelé, kteří o novinku budou mít zájem, se mohou hlásit od listopadu. Akce má zvýšit množství vyříděného odpadu a také zlepšit kvalitu suroviny.

Německá podpora obnovitelných zdrojů je nákladná

Mohutné podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů (OZE) v Německu, která se ve světě hodnotí jako velký úspěch, se podle analýzy německého ekonomického ústavu RWI dosáhlo za neúměrnou cenu pro celou ekonomiku. Systém, který přejala i ČR, vynesl Německo v tomto oboru na světovou špičku. Podle RWI ale přináší jen masivní náklady a nemá téměř žádný pozitivní dopad na snižování emisí, zaměstnanost či inovace. Německo ze zákona každoročně určuje výkupní ceny elektřiny z OZE a zaručuje jejich platnost na 20 let. Zdaleka nejprotěžovanější je solární elektřina, jejíž současný tarif 43 eurocentů za kilowatthodinu je více než osminásobkem tržní ceny elektřiny na burze a čtyřnásobkem výkupní ceny větrné elektřiny. Tvrzení o úspěchu tohoto

modelu jsou založena na faktu, že Německo mělo loni druhou nejvyšší instalovanou kapacitu výroby větrné elektřiny na světě po USA a vůbec nejvyšší kapacitu solární produkce. Podíl elektřiny z OZE se v tomto desetiletí zvýšil dvojnásobně asi na 15 %. Zdaleka nejvíc Němci dávají na podporu solárních zdrojů, která za deset let do roku 2010 dostane podle RWI v povinných cenách navíc 53 mld. eur (1,4 bil. Kč). Její podíl na produkci elektřiny v Německu však činí 0,6 %. Větrná energie proti tomu dostane za desetiletí 20 mld. eur, má však na celé produkci podíl přes 6 %. Náklady vysokých výkupních cen elektřiny z OZE, které nejsou spotřebitelé, loni dosáhly 1,5 eurocentu/kWh. To bylo 7,5 % průměrné ceny elektřiny pro domácnosti. Nucený výkup drahé „zelené“ energie je podle analýzy ústavu jednou z příčin toho, že tržní ceny elektřiny v Německu od počátku století dvojnásobně vzrostly. Německé ceny přitom mají značný vliv i na tržní ceny v sousedních zemích, zejména v ČR. Německý režim podpory bude mít dlouhodobé důsledky. I kdyby byl okamžitě ukončen, museli by spotřebitelé platit zvýšené ceny výrobcům podle zákona ještě dalších 20 let. S každým rokem prodlužování režimu se roční částka na subvence kvůli novým instalacím výrazně zvyšuje.

Masivní podpora solární elektřiny již mnohé v Německu začíná znepokojovat. Např. Týdeník Die Zeit uveřejnil v létě obsáhlý článek o tom, jak masivní podpora oboru „poškozuje spotřebitele i životní prostředí“. Strany pravého

středu, které vyhrály volby, budou podle koaliční dohody chtít co nejrychleji posílit konkurenceschopnost každého typu OZE a chtějí zjistit, zda podpora solární elektřiny není neúměrně vysoká. Německé ministerstvo životního prostředí označuje OZE za ústřední pilíř snah o ochranu klimatu, omezení závislosti na dovozu a tvorbu zaměstnanosti. Tvrdí, že podpora OZE vede k výraznému zvýšení zaměstnanosti a že od roku 2004 se počet „zelených“ míst zvýšil o 55 % asi na čtvrt milionu.

Řada studií citovaných RWI dokazuje opak. Po krátkodobém nárůstu začnou po čase negativně působit dopady zvýšených cen energie na poptávku a celkovou ekonomickou produkci. Německá podpora OZE podle RWI prospěje spíše zaměstnanosti v zemích, jako je Čína,

protože ty netrpí negativními dopady vyšších cen elektřiny na ekonomiku. Ústav poukazuje na omyl zastánců OZE, kteří považují za přínos, že více lidí produkuje stejný objem energie. „Neuvědomují si, že to snižuje produkční potenciál ekonomiky, a že je to tudíž pro tvorbu pracovních míst kontraproduktivní.“ Co se týče energetické bezpečnosti, kde vidí propagátoři OZE další přínos, ani zde nelze podle

RWI čekat nic pozitivního. Zvýšená potřeba záložních zdrojů znamená, že OZE zvětší závislost Německa na dovozu zemního plynu, jehož většina přichází z nespolehlivého Ruska. Systém cenové podpory OZE také nemotivuje k technologickým inovacím. Zafixované ceny pro každý druh energie zvláště znemožňují jejich vzájemnou konkurenci, což inovace naopak brzdí. Co se týče omezování emisí skleníkových plynů, je německý systém podle RWI možná tou nejdražší formou takové ochrany klimatu. Náklady snižování emisí u solární energie odhaduje RWI na 716 eur za tunu CO₂, což je asi 50násobek současné tržní ceny emisí na evropském trhu. Ani tak podpora k dodatečnému omezování emisí podle RWI nevede. Německá podpora OZE je odstrašující případ „ohromně drahé ekologické a energetické politiky bez jakýchkoli ekonomických i ekologických přínosů“. Místo enormního plýtvání doporučuje ústav zvýšit efektivnost OZE pomocí mnohokrát levnější podpory výzkumu a vývoje, jak radí Berlínu i Mezinárodní agentura pro energii.

Studie o biopalivu nové generace

Biopaliva nové generace budou pro klima nadlouho ještě škodlivější než benzin, protože nejméně do roku 2030 budou způsobovat větší emise oxidu uhličitého než spalování pohonných hmot z fosilních paliv. Zjistila to studie vydaná v časopise Science. Podle studie budou nová „celulózová“ biopaliva zatížena na jednotku energie nejméně do roku 2030 proti ropným palivům vyššími emisemi skleníkových plynů. Bude to proto, že budou vyžadovat novou půdu, a tu nelze většinou získat jinak než odlesňováním. Navíc budou vyžadovat velké množství dusíkatých hnojiv, které jsou zdrojem jednak CO₂, ale zejména oxidu dusného.

NRC o elektromobilech

Automobily poháněné elektřinou nejsou nijak čistší než klasické automobily na uhlovodíková paliva, protože většina elektřiny se stále produkuje v uhelných elektrárnách.

Výroba politicky protěžovaných elektromobilů navíc zatěžuje životní prostředí více než produkce běžných automobilů, uvádí se ve studii americké Národní rady pro výzkum (NRC). „Pokud se mají elektromobily stát zelenou alternativou, musí se v palivovém mixu produkce elektřiny omezit podíl uhlí nebo se musí vyvinout čistší technologie spalování uhlí,“ řekl ke zprávě šéf autorského týmu „Skruté náklady energie“ Jared Cohon. Dodal, že větší podíl na produkci elektřiny v USA musí získat jádro a obnovitelné zdroje, jinak elektromobily nebudou o nic „zelenější“ než auta na ropná paliva.

EK navrhla snížit emise dodávek

Automobilový průmysl bude zřejmě muset snížit emise oxidu uhličitého u nových dodávkových vozů prodávaných v EU. Evropská komise navrhla pokles emisí do roku 2016 o 14 % na průměrnou hodnotu 175 gramů na kilometr. Do roku 2020 by průměrné emise nových dodávek měly klesnout na 135 gramů.

Nizozemci mají emisní kredity ČR

ČR převedla Nizozemsku emisní kredity a povolenky v objemu 532 tisíc tun CO₂. Nejde o příspěvek do programu Zelená úsporám. „Kredity byly převedeny na základě projektů Společné realizace, které Nizozemci pomáhali v Česku financovat,“ řekl Pavel Zámýslický z ministerstva životního prostředí. „Portfolio zahrnuje 14 biomasových projektů, kde byla realizována záměna, rekonstrukce či rozšíření obecní nebo průmyslové topné soustavy a kde se původní fosilní paliva nahradila biomasou, dřevem a slámou,“ řekla ředitelka BTG Central Europe Michaela Kolská.

Čtěte odborný měsíčník ODPADY

Ukázkové číslo zdarma si objednejte na <http://ib.ihned.cz/predpl/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>, předplatné si zajistíte na <http://economia.ihned.cz/predplatne>.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Štátná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, odpady@economia.cz; Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pflieger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.